

SÊ WEER?

-Oplossingen-

Han Lasseel

Talle sterf in brande in Pakistanse fabriek

sterf: sterven	(slechts één vervoeging)
brande: branden	(Meervoud -> 'n' verdwijnt)
fabriek: fabrieken	
mense: mense	
veroorzaak: veroorzaak	(z -> s, t op het einde verdwijnt)
polisie: politie	(tie -> sie)
nywerheidsveiligheid: nywerheidsveiligheid	(ij -> y, v in midden -> w)
dodelikste: dodelijkste	(lijk -> lik)
vlamme: vlammen	
korrup: corrup	(c -> k, t op het einde verdwijnt)
welsyn: welzijn	
probleme: problemen	
fokus: fokus	

Costa-moord: Ál drie skuldig

beskuldigdes: beskuldigden	(ch -> k)
vanoggend: vanochtend	(ch -> g)
skuldig: skuldig	
verslaggewer: verslaggever	(v in midden -> w)
berig: bericht	
aanklagte: aanklachten	
besit: bezit	
Februarie: februari	(hoofdletter)
verlede: verleden (vorige)	
buite: buiten	(n verdwijnt)
doodgeskiet: doodgeschoten	(één vervoegingsvorm)
aanvanklike: aanvankelijke	
Dinsdag: dinsdag	(hoofdletter)

3.1 Wetmatigheden

1. Vertaal de Nederlandse woorden correct naar het Afrikaans

bezem	besem
politie	polisie
lucht	lug
horloge	horlosie
actie	aksie
kleren	klere
trouw	trou
correct	korrek
luchthaven	lughawe
vragen	vra/vrae
bijlage	bylae
vermogen	vermoë
moeilijk	moeilik
succes	sukses

2. Zet de onderstaande woorden in het meervoud

besitting	besittings
kameelperd	kameelperde
boom	bome
vrou	vroue
kat	katte
oog	oë

3. Zet de onderstaande woorden in het juiste verkleinwoord

huis	huisie
koek	koekie
blom	blommetjie
hond	hondjie
stoel	stoeltjie
skilpad	skilpadjie
pad	paadjie

3.2 Werkwoorde

4. Vul het juiste werkwoord in. Let op de werkwoordsvorm!

1. Ek sou die koerant wil **hê**.
2. Hoekom **is** ons altyd laat daar?
3. Ek **weet** nie, dalk **is** dit omdat ons lank **moet ry**.
4. Ag, die kar **het** nie meer petrol nie! Ek **gaan** by die petrolstasie weer **ingooi**.
5. Ek **weet** nie meer waarheen ons moet **ry** nie!
6. **Volg** nou net die pad! Dan **gaan** jy **weet** waar jy moet **wees**.
7. Dit raak nou laat en ons **is** nog nie daar nie!
8. Ek **kry** hoofpyn.
9. Dan moet jy mos pille **drink** om jou beter te **maak**.
10. **Dink** jy dit gaan **help**?
11. Ek **is** seker!
12. As jy dit **sê** sal dit wel so **wees**.
13. Ons **het** nie die pille in die kar nie!
14. **Vra** vir jou pa of hy jou nog pille **kan gee**.
15. Hoekom **het** ons nie die pille **saambring** nie?
16. Maak nou nie saak nie! Volgende keer **wys** jy vir my waar die pille **is**.
17. **Hou** nou asseblief julle monde oor die pille! Ons moet nog lank **ry**.
18. Reg! Ons het jou **gehoor**!
19. Ons sal nou stil **wees**.

3.3 Hulpwerkwoorde/tijden

5. Zet volgende zinnen om in de verleden tijd

1. Ek gaan speel.
Ek het gaan speel.
2. Ek verloor my selfoon.
Ek het my selfoon verloor.
3. Vandag werk ek by die huis.
Gister het ek by die huis gewerk.

4. Wil julle vriende oornooi?

Wou julle vriende oornooi?

5. My maatjie is soet.

My maatjie was soet.

6. Moet julle gaan swem?

Moes julle gaan swem?

7. Jan sien die olifante!

Jan het die olifante gesien!

6. Zet de volgende zinnen om in de tegenwoordige tijd

1. Britney het gister se toebroodjie heeltemal opgeëet.

Britney eet vandag se toebroodjie heeltemal op.

2. Benny het 'n fliek as 'n present gekry.

Benny kry 'n fliek as 'n present.

3. Koos het vir julle klasgegee.

Koos gee vir julle klas.

3.4 Ontkenning

7. Vertaal met behulp van de juiste ontkenning

1. Je mag niet roepen in de klas!

Moenie raas in die klas nie./ Julle mag nie raas in die klas nie.

2. Later wil ik geen dochter hebben.

Ek wil nie eendag 'n dogter hê nie.

3. Je mag niet met de bal gooien.

Moenie nie die bal gooi nie/ Jy mag nie die bal gooi nie

4. Ik wil nooit bij hem gaan spelen!

Ek wil nooit by hom gaan speel nie!

3.5 Voornaamwoorden

8. Vertaal de volgende zinnen

1. Dit is hun computer
Dis/Dit is hulle rekenaar
2. Is dit jullie slijper?
Is dit julle skerpmaker?
3. We hebben gewonnen!
Ons het gewen!
4. Het is mijn bal. Is dit de jouwe?
Dis/Dit is my bal. Is dit joune?

9. Vul het juiste aanwijzende, persoonlijke of betrekkelijke voornaamwoord in

1. **Hierdie** perd wat langs my staan is groot.
2. Die kar **wat** gister nie kon ry nie is weer heeltemal reg!
3. **Dit** waai verskriklik!
4. Ons kan gelukkig wees **dat** ons Suid-Afrika gesien het.
5. Die mense **wat** Suid-Afrika toe gaan is almal outlik.
6. **Dit is** baie lekker wat jy gemaak het.
7. Die kat **wat** op die bank lê is baie vet.

3.6 Vergelijkingen

10. Zoek naar iemand die je kent

Schrijf minstens drie gelijkenissen en/of verschillen op.
Doe dit in volzinnen.

Byvoorbeeld: My maatjie Mark is net so groot soos ek.

My suster is kleiner as ek.

My suster het net sulke groot ore soos ek.

My suster kan net so vinnig hardloop soos ek.

My suster kan beter teken as ek.

Ek kan beter sing as my suster.

Ek kan meer eet as my suster.

3.7 Bijvoeglijke naamwoorden

11. Vul het juiste bijvoeglijke naamwoord in

1. Die **diep** gat was gegrawe deur olifante.
2. Dit was regtig 'n **smakelose** grap.
3. Daardie kinders het **Franse** nasionaliteit.
4. Jy doen 'n baie **strawwe** oefening
5. Die **diepe** gesprek was ophelderend.
6. Gelukkig het ons baie **slim** kinders.
7. Dankie, die **ligte** maaltyd was baie lekker.

3.8 Alleen/slechts/gewoon

12. Vertaal

1. Alleen ik kan de klas schoonmaken.

Net/slegs/alleen ek kan die klas skoonmaak.

2. Het is gewoon zo moeilik om Afrikaans te leren.

Dis net so moeilik om Afrikaans te leer.

3. Ik voel me helemaal alleen op deze wereld.

Ek voel my heeltemal alleen op hierdie wêreld.

4. Ik heb alleen drie dingen gekocht, meer niet!

Ek het net/alleen/slegs drie dinge gekoop, nie meer nie!

5. Alleen deze tafels moeten we nog verschuiven.

Net/alleen/slegs hierdie tafels moet ons nog verskuif.

6. Alleen zijn is niet leuk!

7. Alleen wees is nie lekker nie!

3.9 Vir vs Voor

13. Maak Grammaticaal correcte Afrikaanse zinnen

1. Ek/ vir/ dit/ het/ gevra/ jou.

Ek het dit vir jou gevra.

2. Stuur/ons/jou/vir/groete.

Ons stuur vir jou groete.

3. Gaan/dit/jy/sê/hulle/vir.

Jy gaan dit vir hulle sê

4. Julle/nie/nie/glo/ my/vir /ma.

My ma glo nie vir julle nie.

5. Vir/dankie/mooi/die/blomme.

Dankie vir die mooi blomme.

14 Vertaal

1. De auto staat voor de deur.

Die kar staan voor die deur.

3.10 Tellen

15. Schrijf de volgende getallen in het Afrikaans

7 **sewe**

22 **twee en twintig**

8 **ag(t)**

29 **nege en twintig**

100 **(een)honderd**

1650 **(een)duizend seshonderd en vyftig**

887 **ag(t) honderd sewe en tagtig**

16. Vertaal

1. Jij hebt weinig kinderen in jouw klas.

Jy het min kinders in jou klas.

3.11 Divers

17. Vertaal

1. Hij wast zich zodat hij weer helemaal schoon is.

Hy was hom sodat hy weer heeltemaal skoon is.

2. Mijn vader is in de woonkamer aan het werken.

My pa is besig om te werk in die woonkamer.

3. Gaan we elkaar nog eens terugzien?

Gaan ons mekaar nog 'n keer/weer sien?

4. De kinderen gaan elke ochtend naar school.

Die kinders gaan elke oggend skool toe.

5. Haar tante had mooie schoenen uitgekozen.

Haar tannie had mooi skoene uitgekies.

6. De politiemans stond nog steeds voor een gesloten deur.

Die polisieman het nog steeds voor 'n gesluite deur gestaan.

7. De gevaarlijke neushoorns werden naar reservaat gebracht.

Die gevaarlike renosters word na die reservaat (foe) gebring.

3.12 Woordenschat

18. In de klas, Vertaal

1. Goed zo! Jullie hebben goed gewerkt!

Mooi so! Julle het goed gewerk!

2. Wil jy voor ons een verhaaltjie lezen?

Wil jy vir ons 'n storietjie lees?

3. Gooi dat papiertjie in die vuilbak!

Gooi dié papiertjie in die drom!

4. Jeremy heeft mij pijn gedaan.

Jeremy het my seergemaak.

5. Jongen, wil jy dat opschrijven?

Seun, wil jy dit neerskryf?

6. Het is Ethan die al van het eten gegeten heeft!

Dit is/Dis Ethan wat al van die kos geëet het!

7. Mag ik snel de klas verlaten? (Als een kind naar het toilet wil gaan).

Kan/mag ek vinnig die klas verlaat?

8. Dit is de beste computer die we ooit al gehad hebben.

Dit is/Dis die beste rekenaar wat ons nog ooit gehad het.

9. Toon mij dit schrift.

Wys vir my hierdie skryfboek

10. Zoek een stopcontact waar je jouw camera kan opladen.

Soek 'n opplaipunt waar jy jou kamera kan (op)laai

11. Jij hebt moeite met rekenen, ik vraag me af of jij dit wel aankan.

Jy sukkel met wiskunde, ek wonder of jy dit wel kan hanteer/doen.

12. Zal ik het nog eens uitleggen?

Sal ek dit nog eens vir jou verduidelik?

13. Hoeveel is dat in totaal?

Hoeveel is dit altesaam

19. Dialoog rond dieren (bijvoorbeeld)

Jan: Dankie Ma! Ek is baie **bly** ek is bly dat ek deur hierdie wiltuin kon gaan.

Ma: Dis 'n plesier my seun.

Jan: Kyk daar! Daar is 'n **olifant!**

Hy lyk **geweldig groot en gevaarlik.**

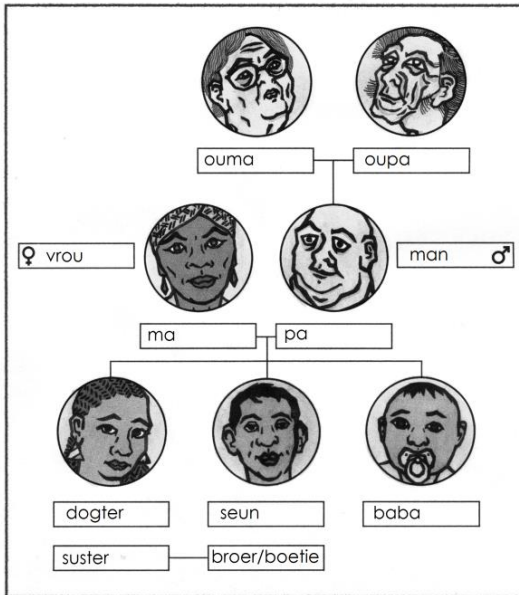
Ma: Versigtig! Hy kom nader!

Seun: Bly **doodstil** en loop stadig agteruit.

Seun: Kyk, ek waag dit om uit die kar te klim!

Ma: Jy is heeltemal **mal!**

20. Die familie Du Plessis

21. Vul het juiste woord in

1. As jy jou lekker warm wil hou, kan jy eerder 'n **kombers** gebruik.
2. Maak toe die **deur**! Anders gaan dit hier baie koud raak!
3. In die kombuis staan 'n **stoof** om jou kos gaar te maak.
4. Jy gaan honger wees in die middag! Vat 'n **toebroodjie** saam met jou.
5. Elke oggend kom die **koerant** in die posbus.
6. As jy moeg is kan jy eerder op jou **bed** gaan lê.
7. Op 'n klavier kan jy baie mooi **musiek** maak.
8. Die **piesang** is een van die lekkerste vrugte van Suid-Afrika.
9. In Suid-Afrika moet jy eerder gekoopte water uit 'n **bottel** drink as uit die kraan!
10. Om te braai kan jy die **vuurmaakplek** buite gebruik.

22. Verkeer, vervoer en logement

1. *verkeers(sirkel)*
2. *padteken/verkeersteken*
3. *robot*
4. *(trein)stasie*
5. *kampeertrein*
6. *kar*
7. *hospitaal*

23. Het lichaam

1. *hare*
2. *kop*
3. *voorkop*
4. *bors*
5. *maag*
6. *nael*
7. *elmoog*
8. *boude*
9. *tone*

1. Tyd Om te trek? (Bok van Blerk)

1. <i>tafel</i>	8. <i>plek</i>
2. <i>oorlog</i>	9. <i>tyd</i>
3. <i>brand</i>	10. <i>soveel</i>
4. <i>tyd</i>	11. <i>donker</i>
5. <i>hart</i>	12. <i>duur</i>
6. <i>woorde</i>	13. <i>muur</i>
7. <i>agter</i>	

2. Jy is my engel (Die melktert kommissie)

1. <i>boodskappe</i>	6. <i>raak</i>
2. <i>verlore</i>	7. <i>vriendskapsjare</i>
3. <i>verlange</i>	8. <i>streef</i>
4. <i>vanaand</i>	9. <i>verklaar</i>
5. <i>agter</i>	

3. Groen Mamba (Jak de Priester)

1. donker	11. pa
2. wonder	12. wat
3. lewe	13. slaap
4. huis	14. trek
5. kwaad	15. gedoen
6. liefde	16. gekyk
7. Vrou	17. wyn
8. trane	18. pille
9. nag	19. wees
10. dag	20. Lekker

5.1 Lees

Seksmonster na klooster ná sy vrygelaat is

Is die stelling reg of foutief? Plaas 'n kruisie in die regte kolom

	reg	foutief
België het al 'n pedofielsaak gehad in die jare negentig.	X	
Dutroux het ses meisies jonger as 12 jaar verkrag.	X	
Michelle Martin was tot lewenslange tronkstraf gevonnis.		X
Dardenne het 'n fliek oor haar lewe gemaak.		X

Wat het die regter besluit nadat Michelle sestien jaar in die tronk gebly het?

Michelle Martin moet nou onder toesig in 'n klooster gaan bly.

Wat het gebeur met twee meisies, Dardenne en Delhez, toe Martin en Dutroux aangehou is?

Die twee meisies was in Martin se kelder toegesluit en sy het die polisie nie daarvoor ingelig nie.

Waaroor gaan die boek: 'Ek Kies om te Lewe'?

Die boek gaan oor die drama waartydens Dardenne 80 dae lank deur Dutroux in 'n ysterhok aangehou en herhaaldelik verkrag en mishandel is.

Laura was heeltemal alleen in die huis.
 Laura kyk net in die kas en nie in die yskas nie.
 Laura hoor die radio speel as sy binne in die huis is.
 Laura gebruik 'n vol bottel en 'n pan om haar te verdedig.
 Laura het van die partytjie gehou

reg	foutief
	X
	X
	X
	X
X	

5.2 Luister

1. Wie is wie? Skryf die regte letter by die regte naam.

Meneer Driver	Guillaume	Doreen	Hélé	Elsebe	Mariette	Simone
A	C	D	F	E	B	G

2. 'n Snaakse aand

Is die stelling reg of foutief? Plaas 'n kruisie in die regte kolom

Kleur die regte bolletjie

Wat wou Laura eintlik op haar toebroodjie sit?

tamatie

blaarslaai

kaas

eiers

Wat het sy op die ou einde op haar toebroodjie gesit?

grondboontjiebotter

Watter van hierdie goed staan nie buite op die tafel nie?

konfynt
salade
eiers
botte

3 Die seun wat nie van sport hou nie

Is die stelling reg of foutief? Plaas 'n kruisie in die regte kolom

	reg	foutief
Wouter is nou te vet.		X
Tydens die wedloop kry Wouter kramp in sy regterbeen	X	
Wouter was goed in al die swemsoorte.	X	
Wouter se span het gewen by die rugbywedstryd		X
Wouter het eerste die water ingeduik		X

Kleur die regte bolletjie

Watter sportsoorte het Wouter alles gedoen?

sokker
swem
rugby
atletiek

Toe Wouter val op die rugbyveld, onder hoeveel man het hy hom bevind?

Hy het hom onder vyf man bevind.

Waarom sê Wouter se pa hy sal beter doen in swem as in ander sportsoorte?

Hy kan nie val in die water nie.

Waaroor het Wouter gestruikel tydens die wedloop?

Hy het oor 'n boomwortel gestruikel.

Wat het Wouter gedoen nadat hy die swemwedstryd gewen het?

Hy het 'n vetkoek gaan eet.

Skryf neer die name van Wouter se ouers.

- **Louise**

- **Erik**